

Ёшларнинг
Иқтисодий-сиёсий
газетаси

ТУРКИСТОН

Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак!

1995 йил 13 сентябрь. Чоршанба. № 35 (14287)

ترکستان

TURKISTAN

Сотувда эркин нархда

ИШОНЧ ЁРЛИҚЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

12 сентябрь кuni Хиндистон Республикасининг Ўзбекистондаги Фавкуллода ва Мухтор элчиси этиб тайинланган Мелкулангара Кумаран Бхалракумар Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислол Каримовга ишонч ерлигини топширди.

Элчи ўзбек ва хинд халқлари ўртасидаги узога хос тарихга эга дустона алоқаларнинг кундан кун ривожланиб бораётганидан мамнуният ихор этди ва бу муносабатларни янада ривожлантириш учун қўлидан келган барча ишни амалга оширишини маълум қилди.

Ислол Каримов элчининг шарафли ва масъулиятли лавозимга тайинлангани билан табриклаб, халқларимиз

ўртасидаги сиёсий, иқтисодий, илмий-техникавий ва бошқа-соҳалардаги ҳамкорлигини тараққий эттиришда унга муваффақият тилади.

Шу кuni Замбиянинг Ўзбекистондаги Фавкуллода ва Мухтор элчиси этиб тайинланган Нчимуня Жон Сикаулу ҳам Президент Ислол Каримовга ишонч ерлигини топширди.

Элчи Ўзбекистон раҳбарига Замбия давлати Президентининг қизгин саломини йўллар экан, Ўзбекистон Марказий Осиёдаги йирик мамлакат сифатида минтақадаги тинчлик ва барқарорликни таъминлашда муҳим урин

тутишини таъкидлади. Ўзбекистон билан Замбия ўртасидаги муносабатларнинг асослари эндигина яратила бошлаганини қайд этди.

— Бу алоқаларни юксак даражага кутаришда ўзимнинг муносиб ҳиссамни қўшиш имкониятидан унумли фойдаланиш ниятламан, — деди у, жумладан.

Ислол Каримов Нчимуня Жон Сикаулуни шарафли вазири билан қутлади. Ўзбекистон Республикаси билан Замбия ўртасидаги муносабатларнинг икки мамлакат халқлари манфаатлари йўлида равақ топшишга ишонч билдирди.

Маросимларда Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазири А. Комилов иштирок этди.

(У.А.)

ТУРКИСТОН — УМУМИЙ УЙИМИЗ

«Тасаввур қилингки, ота юртимиз Туркистон — катта бир уй, буюк бир рўзгор, буюк бир оила. Бу оила фарзандлари қанчалик яқин ва аҳил бўлса, рўзгор ҳам шунчалик обод ва тўқин бўлади. Бундан чиқадиган хулоса: Марказий Осиё минтақасида ҳам иқтисодий, ҳам маънавий жиҳатдан ягона муҳит ташкил қилиш — бугунги куннинг энг долзарб масаласидир».

Ислол КАРИМОВ

ШОДЛИГИМНИНГ ЧЕКИ ЙУҚ

Шодлигимнинг чеки йуқ, дустим,
Пайтом олдим, олам — бир жаҳон.
Келаётир барчани қўчим,
Яна қайтмоқдадир Туркистон!

Қўлик бизни ажратган эди,
Учраштирди нурли истиқлол.
«Собик» сўзи қўш жонга тегди,
Эртанимни уйлайлик алҳол.

Ким эдику ким бўлдиқ, дея,
Урташмизга соймайлик нифоқ.
Биров бизни қилмас ҳимоя,
Гар бўлмасак узаро иноқ.

Аждодларнинг хок-пойи шунда,
Томир отган илдирик чуқур.
Миллионлаб мендас мафтундан,
Бизга уза Туркистон йўқдир!

Қурак тутган бизга бир она,
Бу қисматга Туркистон шохид.
Фарзандига она парвона,
Опасита фарзанд муносиб.

Неча аср, неча минг йилдир,
Шу заминга пайваст баримиз.
Умр кечар гоҳ шод, гоҳ дилгир,
Бирта бўлдиқ ҳамиша, ҳаргиз.

Олма отсак, қўшнига олдиқ,
«Қайтим»ни олдиқ мунгазам.
Гилам сотсак, қўшнига сотдик,
Бир четда чўқдик хотиржам.

Туйлар қилдик, туйми тўй бўлди,
Қўйлар суйиб, ёзлик дастурхон.
Ким снг бўлди, кимлар буй бўлди —
Ахир бунинг нимаси ёмон?!

Лекин тарих қилди ўз ишин —
Тарихлардан боблар учириб.
Бугун бошда ана бахт қўши,
Юбормайлик энди учириб.

Ўзил-кесил бир сўз айтилик,
Ўйли сўзи бўлсин уша сўз.
Аслимизга аста қайтайлик,
Тегмас шунда асло ёмон қўз.

Аҳил бўлсак, барқарор бўлсак,
Ва тўт бўлса дилга ифтихор.
Оқар сувага айланур қўлмиз,
Туркистонга сўтмайди озор.

Шодлигимнинг чеки йуқ, дустим,
Пайтом олдим, олам — бир жаҳон.
Келаётир барчани қўчим,
Яна қайтмоқдадир Туркистон!

Мухаммад ЗАЙНИДИН.

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президентини Ислол Каримов 12 сентябрь кuni Япония-Ўзбекистон иқтисодий ҳамкорлиги бўйича кумита раиси, «Мицуи» компанияси президенти Наохико Кумагаи бошчилигидаги делегация аъзоларини қабул қилди.

— Ўзбекистон билан Япония ўртасидаги алоқалар ривож янги босқичга кутаришмоқда, — деди Ислол Каримов. — Иқтисодий ҳамкорлик бўйича мазкур кумита аъзолари нафақат хусусий фирмалар, балки, ҳукумат ишоралари вакилларидан ҳам иборат экани фикримнинг исботидир. Қолаверса, Япония тadbиркорларидан иборат бундай йирик делегациянинг илк бор Ўзбекистонга таширифи хар икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорлигини янада равақ топтиришга хизмат қилиши шубҳасиз.

Шунингдек, мамлакатимиз раҳбари меҳмонларга Ўзбекистонда амалга оширилаётган иқтисодий ислохотлар жараёни, хусусан, хорижий сармоядорлар учун яратилган қўлай шарт-шароит ва жаҳон талаблари даражасидаги кафолатлар ҳақида сузлаб берди. Президент Ислол Каримов япониялик тadbиркорлар диққатини ҳамкор-

лик учун қўлай имкониятлар мавжуд бўлган коммуникация, транспорт, қишлоқ ҳўжалиги, пахтани қайта ишлаш соҳаларига қаратди.

Наохико Кумагаи Япония ҳукумати ва тadbиркорлари Ўзбекистондаги ижобий ўзгаришларни доимий равишда кузатиб келаётганини айтиб, Президент Ислол Каримов раҳбарлигида амалга оширилаётган иқтисодий ислохотлар яхши самара бера бошлаганини таъкидлади. Ўзбекистоннинг Марказий Осиёдаги қўлай жойлашуви ва кенг иқтисодий имкониятлари ҳамкорлигимиз учун мустақкам замин бўлади, деди у.

Сўхбат давомида турли соҳалардаги алоқаларни янада ривожлантириш ҳамда ҳамкорликка кенг уфқ очувчи ахборот алмашиш соҳасини яхшилаш билан боғлиқ масалалар ҳам муҳокама этилди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири уринбосарлари У. Султонов, Б. Ҳамидов, Қ. Ҳаққулов, Талки ишлар вазири А. Комилов ва бошқа расмий кишилар иштирок этдилар.

Қабул чоғида Япониянинг Ўзбекистондаги Фавкуллода ва Мухтор элчиси Укэру Магосаки ҳозир бўлди.

(У.А.)

ЎШЛАР ПАХТАЗОРДА

Республика барча вилоятлари каби Қашқадарё воҳасида ҳам пахта йигим-терими уюшқоқлик билан олиб боришмоқда. Бу сафарбарликдан вилоят ешларини ҳам четда қолаётгани йўқ. Улар йигим-терим мавсуми олдидан воҳаддаги ешларга қарата мурожаат қабул қилиб, Қашқадаренинг 420 минг тонналик улкан хирмонига муносиб ҳисса қўлишга бел боғлашди.

Ешлар Иттифоқи Гузор, Косон, Қарши, Нишон, Баҳористон, Усмон Юсупов туман кўмиталари ташаббуси билан зарбдор отрядлар ташкил этилиб, ешлар

йигим-теримда пахтакорларга кумаклашмоқдалар.

Ешлар Иттифоқи вилоят кўмитасида пахта штаби ташкил этилган, унга биринчи котиб Д. Алиевнинг ўзи раҳбарлик қилмоқда. Штаб аъзолари хар кун зарбдор отрядларнинг фаолиятини, дашарга чиққан ешларга яратилган шарт-шароитларни назорат қилиб турибдилар.

Хуллас, вилоятнинг 220 мингдан ортиқ Ешлар Иттифоқи аъзоси 1995йил пахта ҳосилини йигиб-териб олишда деҳқонларга мадалкор бўлмоқда.

А. САМАРИДИНОВ,
«Туркистон» мухбири.

Иш биланга...

ЭРТАКЛАРДАГИ ШАҲАР

- Ургут мраммининг жилоси...
- Одамлар ғайратини яхшиликка бура олган ҳоким
- Дуненинг бир чеккасидаги «жаҳон» бозори

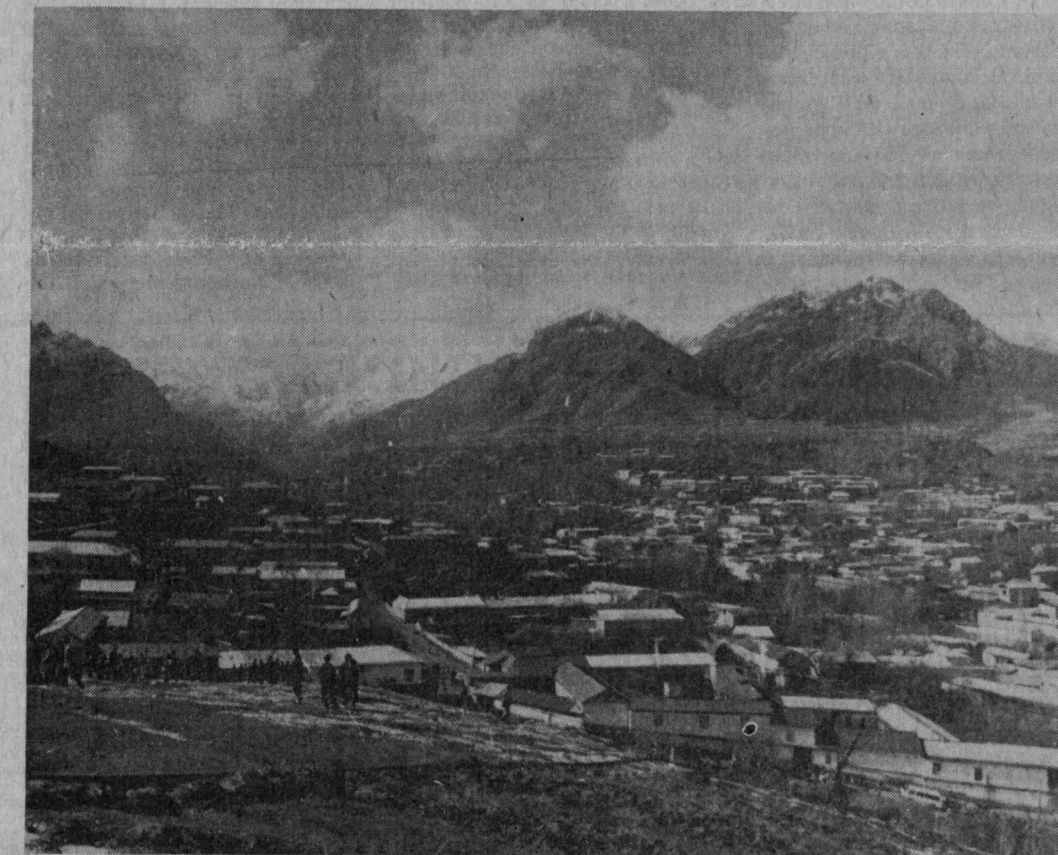
МАЙИН куй таралади, уни кимдир берилиб тинглайди, куй ўз тингловчисини сарқуш қилиб, авжига чиқади, юрак аввал аста-аста тепиб, сўнг забтига олпач, одамни беҳаловат қилгани каби кузлар юмилар, руҳ бир дам бошқа заминга учиб кетгандай, борлиқ унутилар. Торлардан чиқаётган мўнг секин тинади, аммо эшитувчи шу оламдан чиққиси келмайди, бутун умр, балки умрбод шунда қолмоқ истайди.

Бу кўйни болаликда тинглагандирсиз ва олис тарихда қолган болаликни қўмсагандирсиз? Эҳтимол, энг фарруҳ кунда шу куй сизга ошно бўлгандир? Қайдам... Инсон бамисли дарёда оқаётган сувдек, ортга қайта олмайсиз, чунки у еқдан ёпирилиб келаётган сув сизни ортга қайтмоққа қўймайди. Йўл фақат олдинга бошлади...

Болалик саҳросидан ҳам бор-йўғи бир марта оқиб ўтасиз, тамом, қолгани олға ва олға... Саволлар ҳам беҳуда, шу вақтдан саҳролар узра шундай ажиб манзиллар куришгизким, токи уларни куриб болаликни эслайлик, болаликни... Эҳ, эсиз болалик, қўлимда эканинг чоғи пайқамабман, энди эса неча армон қилурманки, сени қайта тутмоқ душвор экан...

Ногоҳон, сенига қўзим тушди, олислардан онам алласини эшитганим каби элас-элас дарвозани кўрдим. Туш эдими бу, унгимми, билмадим... Балким, дарвоза инсон умрининг бошланишидир, болаликка кириб келишидир. Шунинг учун Ургут дарвозасига келин-қуёвлар гуд қўйиб қайтишар, ахир умр довоининг эркин турмуш аталмиш палласига етган инсон болаликка таъзим этиши мумкин-ку.

Остонадан бошланар Ватан. Остона эса дарвоза-ю эшикларда бўлади. Остонадан бу егига бир қадам қўйсангиз Ватан, у егига бир қадам ташласангиз хориж. Ургут эса улуғ Ўзбекистоннинг бир кичик бўлаги, болаликка етакловчи тушаси. Болалик эса эртатка айланиб

боргучи бегубор инсон умрининг беташвиш чоғлари. Ургут — эртатқлардаги шаҳар...

Дарвозанинг қиравсерида чап томонда Ургут ойнаи жаҳонни минораси қад ростлаган. Унг-у сулда гоҳ дўкон, гоҳ дорихона, чойхона, қаҳвахона, меҳмонхона... Олдийгина эмас, номитагина ҳам эмас, шунчаки шаҳар кўрки учун ҳам эмас, балки абад учун қурилган бинолар. Дейдиларки, уй курсанг улмайди тандек бў-

либ кўр. Зеро, умр чегараланган, аммо одамга ато қилинган ақл, инсоф, дисант, муҳаббат чегараланган эмас.

Уймакорлик, топшериш, ганчкорлик, рассомлик, дуррадорлик — булар олдий касб номлари. Агар, йўлга тош терилган бўлса, «ҳа, энди бир эринмас олам тер тукибди-да», деб ўтиб кетасиз. Мабоодо, йўлдаги тошда Семург қўли самога парвоз қилаётганлиги, чор тарафда булбуллар сайраб,

қалдирғочлар тизилишиб турганлиги аниқ, худди гиламдагилек, йўқ, тўе ҳаётдагилек акс этган бўлса-чи? Тоғда шарқираб сув оқиб тушаётганлиги, унинг қирғоқлари кум-қуқ дарахтзор ила бурканганлиги ҳам, тип-тиник сув ичра рангбаранг тошлар гузал манзара бераётганлиги ҳам сизни безъибор қолдирмаса керак. Ким билсин, инсонга яратилган ато қилинган ҳунарни

санъатга айлантириш учун қанча меҳнат талаб қиларкан? Ана шу, касбини санъат деб билувчи дили пок, қўли гул инсонларни топиб, улар санъатини намоийиш этиш учун шароит яратиб мақсадига қанча саъй-ҳаракат кетаркан? Маблиги бор, унча-мунчага қурб етадиган одамларнинг бошини қовуштириб шаҳар бунед этишга-чи? Шаҳарнинг келгуси қиёфасини аниқ қўра билишпачи?..

ЖАМОЛ БОБОНИНГ ДУОЛАРИ

Жамол бобонинг дуолари, лелик, аслида Жамол бобога аталган дуолар десак тўғри булар. Дуолан олма, дуо ол, дуо олгин эмасми. У олгин. Нега? Чунки, пул ва бойлик инсонга шу тирикчилигида асқотса, дуо оламдан қўз юмтач... Биз Жамол бобони бошдан-оёқ зарга бурканиб яшайди, дейишга ҳаққимиз йўқ, чунки 12 фарзандни оқ ювиб, оқ тарап, ўзбекона тўй... Қолаверса, ўзбек ўзига бир уй қўрмаса, кўнгли тоғига тўшмайди. Лекин Жамол бобо табаррук 73 ёшигача турли соҳаларда ишлади, асалчилик ва чорвачилик билан кизикти. Қурилишга ҳам ҳаваси бор эди. Угилларни Аҳадбек, Аминжон, Наймжон, Азимжон, Майемжон, Қиемжонларни элга, Ватанга хизмат руҳида тарбиялаб, вояга етказди. Улар билан биргаликда Ургутдаги бир ярим гектар жойни эгаллаган эски ҳаммом биносини сотиб олди. (Давоми 2-бетда).

ҚАТОРДА НОРИНГ БЎЛСА...

Азиз муштарий!

Дийдорлашмаганимизга ҳам уч ойдан ўтди. Албатта, сиз бунинг сабаблари билан қизиқаётган ва табиийки, бу сабабларни ўз оғзимиздан эшитишни истаётган бўлишингиз шубҳасиз.

Сабаблари қўп. Лекин асосий сабаб, бу молиявий аҳволимизнинг бироз оғирлашганлиги бўлди. Апрель ойи ўрталаригача, ҳафтасига муттасил икки мартадан чиқиб турган газета биттага тушди ва сал ўтмай... Бу ёғи ўзингизга маълум. Молиявий аҳволни яхшилаш учун тегishли чоралар қўрила бошланди. Матбуот соҳасида қўп йиллар ишлаган ва ишлаётган устозларимиз, шу соҳа мутахассислари, бизга ҳамдард бўлган иқтисодчилар, қолаверса, муассисимиз — Ўзбекистон Ешлар Иттифоқи Марказий Кўмитасининг масъул ходимлари ўз фикр-мулоҳазалари, амалий маслаҳатлари билан ёрдамга келдилар.

Қаторда норинг бўлса, юкинг ерда қолмайди, деган гап тўғри экан. Муҳамал ва мужмал масалалар ойдинлашиб, ишларимиз юришиб кетди. Биз мурожаат қилган катта-кичик ташкилотлар қўлдан келганча баҳоли қудрат кумаклашажакларини билдирдилар. Айниқса, мамлакатимизнинг нуфузли ташкилотларидан ҳисобланмиш Республика Жамғарма банкининг «Туркистон» газетасига ёрдами елкамиздаги оғир юкдан бизни халос этгандек бўлди.

Ёрдам қиламан, ҳомийлик қиламан деган ташкилотлар яна талайгина. Зеро газета беш-ун кишиники бўлмай, балки барчаники, бутун мамлакат ешлариники эканлигини улар чуқур ҳис қилиб туришибди.

Бас, шундай экан, биз нега руҳан тушайлик. Аксинча, утган ўч ой биз учун сабоқ бўлди, катта дарс бўлди. Бозор иқтисодиёти нима эканлигини амалда ҳис этдик, ўзимизга хулоса чиқардик ва яна шунки билдикки бирлик ва ҳамдамлик бор жойда, эзгу ниятлар асло завоёт топмайди.

Биз илгаригидек сиз, азиз муштарийлардан хат-хабарлар, ажойиб-ажойиб мақолалар кутамиз.

«ТУРКИСТОН» ТАҲРИРИЯТИ.

ПРОЛ МУАММОСИ:
УНИНГ ҚУЛАМИ ВА
ҚАЛ ЭТИШ
ЙУЛАРИ

Яқинда Нукусда БМТ ҳомийлигида Орол денгизи муаммоларига бағишланган халқаро конференция очилди. Шумуносабат билан У.А. мухбири Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Раисининг уринбосари, Қорақалпоғистон Жўғорги Кенгеси Раиси Убуниниёз Аширбековга мурожаат қилиб, бу халқаро анжуманда қандай масалалар муҳокама қилиниши ҳақида сўзлаб беришини сўради. (Давоми 2-бетда)

«ТУРКИСТОН» — АМЕРИКА» ЖАМИЯТИ

Ўзбекистон Мустақиллигининг турт йиллиги байрамида иштирок этиб, АҚШда фаолият курсатаётган «Туркистон — Америка» жамияти фаолларидан бир гуруҳи хорижий ватандошлар, сармоядорлар юртимизда бўлаётган ўзгаришлар билан танишиш шарафига муяссар бўлдилар. Республика корхона ва ташкилотлари, ижодий гуруҳлар, маланий-матрифий муассасалар фаолияти билан танишув чоғида меҳмонлар узларида йўқ шод эканликларини баён этиб, юртимиз жамолининг янада чирой очилишига ишонч билдирдилар.

Шундай учрашувлардан бири Ўзбекистон Ешлар Иттифоқи Марказий Кўмитасида ҳам бўлиб ўтди. Дустона мулоқот чоғида республика Ешлар Иттифоқи Марказий Кўмитаси биринчи котиби Алишер Тешабоев таш-

килот олиб бораётган ишлар, ешларнинг жамият олдидаги бурчлари ҳақида йиғилганларга гапириб берди. Шунингдек, учрашувда ҳозир бўлган Ўзбекистон халқ артисти, ешларнинг сеvimли устози Зикир Мухаммаджонов, хассос шоир Нормурод Нарзуллаев, «Сирли олам» журнали бош муҳаррири Ҳожиакбар Шайхон, «Еш куч» журнали бош муҳаррири Х. Дустмухамедовлар ҳам хорижлик юртдошларни диёримизда қўриб туришганидан беҳад шод эканликларини баён этишди.

Сузга чиққанлар «Туркистон — Америка» жамиятининг президенти Нуъмон Уқуен Ўзбекистон мустақиллиги уларга куч бағишлаганини таъкидлаб ўтди. Жамият вице-президенти ҳамда АҚШ бўйича мутахассиси Раззоқ Шарқий, Марказий Осиё бўйича мутахассис Бурҳон Уқуен, Диний ишлар бўйича вакил Мухаммад Амин Шерхон, Ко-

лумбия университетининг профессори Убайдулла Нурута, жамиятининг фахрий президенти Неймат Бегитлар ҳам юртимиздаги буюк ўзгаришлар уларни бефарқ қолдирмаётганлигини қайта-қайта ўқитдилар. Жамият аъзолари мамлакатимиз Президенти Ислол Каримовнинг «Туркистон — умумий уйимиз» шиори остида иш юритаётганлиги туркистонликларнинг қўп йиллик орзуи эканлигини баён этишди.

Очиқ мулоқот тарзида утган учрашув сунгидида хорижлик юртдошларимизга эсдалик совғалари ҳаяя этилди, еш санъаткорлар иштирокида қисқа концерт дастури ижро қилинди.

СУРАТДА: Ўзбекистон Ешлар Иттифоқи Марказий Кўмитасида бўлиб ўтган маросимдан бир лавҳа.

Матн ва суратлар Мухаммад АМИННИКИ.

Қаҳотчи
хабарлар

ХАТНА ТҶҲИ

Самарқанд вилоятидаги Пахтачи тумани ҳокимияти таъаббуси билан кам таъминланган 14 оилдан 17 нафар фарзанднинг суннат тўйи ўтказилди. Бу шайхонага барча деҳқон фермер хўжаликлари уларнинг етиштирилган маҳсулотлари билан, тумандаги қорхоналар ҳамда талбиркорлар эса маблаглари билан ҳайвонлик қилишди. Тўй бола-ларига туман хотин-қизлар кўмитаси бошлиғи, ҳоким уринбасари Рисолат Умарова ҳамда ФКҚ бўлими бошлиғи Гулбуви Расудовлар совғалар улашди.

«АРК»
МАЙДОНИ

Бухоро шаҳридаги тарихий обидлар мустақиллик шарофати билан қайта тикланмоқда. Бу борада «АРК» қургони ва унинг майдони гузаллик касб этаётганлиги муҳимдир. Яқинда бу ерда жуда катта бунёдкорлик ишлари амалга оширилди. Ҳаётимиз куз ун-гид қалимий обидлар яна ҳам чирой ошди. Ҳуқуқ қалим юртга ҳам қалимий ҳунармандчилик, ҳам қалим наво-лар қайтандек бўлди.

30 ТА
МАСАЛА
УСТИДА

Жиззах вилоятининг Ғаллаорол туманида ташкил этилган «Келдиер ота» ҳайрия тижорат ишлаб чиқариш фирмаси 30 та масала билан шугул-ланиди. Жумладан, улар мил-лий таомлар тайёрлашнинг ошхона очилди. Чорвачилик маҳсулотлари ва сабзавотлар фирмага етиштириш жойда етиш-тирилмоқда.

Фирма қопида сартароп-хона ҳамда чет элларга саясат уюштирилган бўлим ишга ту-шиши арафасида. Айниқса, шу туманда етиштирилган катта йул ёқасини фирма ўз ҳисобидан келтурси йил гуз-зорга айлантирмоқчи.

ВЕНГРИЯДАН
САМАРҚАНДГА...

Шаҳардаги Сиеб тумани-нинг «Субҳидам» савдо фир-маси Венгриядан Самарқанд-га 120 тонна олий навлит ун келтирди. Фирмага қарашли бўлган 17 та озиқ-овқат ду-конида айна дамларда энг зарур бўлган 8 хил турдаги озиқ-овқат маҳсулотлари арзон нархларда сотилаётган. Фирма унингнинг қолбаса ҳамда қандо-лат маҳсулотлари тайёрлайди-ган тармоғига эга бўлиб, бу жойдан ҳар ойда 10 тонна ат-рофида қандолат ва 6 тонна қолбаса дуқонларга етказиб бе-рилади. Шунингдек, 40 на-фар уй бекаси уйларида мил-лий Самарқанд нони тайер-лаш бўйича фирма билан шар-тнома тузишган.

«Субҳидам» фирмаси бош-лиғи Шавкат Бақиевнинг айти-шича, Туркиянинг «Юзкане-ри» ва Венгриянинг «Ай-Ти-Ай Трейдинг Интернешнл ИНК» ЛТД қорхоналари билан ҳамкорлик йўли қўйил-ган.

ЯНА БИР
СУПЕРМАРКЕТ

Навоий шаҳридаги мар-казий универмаг «Ўзбекис-тон-Туркия» қўшма корхо-насига айлантирилди. Шу ду-кonga қарашли 1000 квадрат метр савдо жойи супермаркет учун ажратилди. Бу ерда тур-киядликлар барча маҳсулотла-рини келтириб, раста барпо эт-дилар. Супермаркет харидор-ларига намунати хизмат кур-сатмоқда.

«Туркистон» Ўз мухбирилари.

Иш биланга...

ЭРТАКЛАРДАГИ ШАҲАР

Боши 1-бетда.

Эски ҳаммом ўрнида тош-дан терилган, уймакор нақш-ли эшиклар ўрнатилган ҳам-мом, унинг ёнида шарқона бе-залган чойхона қад ростлади. Кенг ҳовлида эса фавворалар ўрнатилиб, ранго ранг гуллар, дарактлар экилди. Чойхона ва

«Раёно»да соатсозга, этикдўзга, сураткашга ва кимёвий тозалаш бўлимига муҳожаат қилиш ҳам мумкин. Шодиёр Ҳайдаров — «Раёно» кичик қорхонаси бошли-гининг қурилиш ишлари бўйича мудири. Ҳозирча ухусусий «Раёно» биносини таъмирлашга бош-қош-

ҳаммомни уймакор уста Абду-шукур Сатторов безади.

Биз борган кун Широпов-лар хонадонига Жамол бобо иштирокисиз йигин бўлаётган экан. Ҳа, Жамол бобо энди орамизда йўқ. Фақатгина у ки-шининг қўлишларини, қиёфа-сини, хатти-ҳаракатларини эс-латувчи 12 нафар фарзанди ва мана шу ҳаммом ҳамда чойхо-на қолди. Чойхона олдида Жамол бобого атаб ёдгорлик ўр-натилди.

Йигин шу муносабат билан бўлаётганлиги. Уни Ургут туман ҳокими, Ўзбекистон Республи-каси Олий Мажлиси депутати Ўлмас Маҳаматмуродов очди. Йигин тўғрисида батафсил тўх-талмаймиз, негаки яхшилик қолдирган ҳар бир инсон, шуб-ҳасиз, дуоларга ноил бўлғай.

СЕНГА ҚОЙИЛМАН
«РАёНО»

Ургутда ҳали қилинмаган ишлар кўп. «Раёно» хусусий кичик қорхонаси ахли ўзлари-га тегишли бинони миллий ус-лубда қайта қуриш учун лойиҳа ишларини тугатлаб, амалий ишга ўтишди. Худо хоҳласа, бир йилдан сўнг келсангиз, иккита саккиз қирралик ҳовуз-даги фаввораларини, нафис бе-затилган бинони қуриб суқла-маш тамошга қилинган ажаб-мас. «Раёно»да Зебо Шарпо-ва бошчилигидаги Шоира Омо-нова, Майсара Ҳуновна, Мав-луда Фафурова сингари тикув-чилар истаган русумдаги ва ўнқовдаги қийилмани замо-наврий тартибда тикиладиган, 100 киши меҳнат қиладиган

ОЛМОС БИЛАН КЕСИЛГАН
УРГУТНИНГ МАРМАРЛАРИ
ЕИ Туман қўмитаси биринчи котиби Холмуҳаммад Шарипов билан ҳамсуҳбат бўлиб, гоҳ сойдан ўтиб, гоҳ бозордан Ургут—Лада-мармар» Ўзбекистон-Тожикистон қўшма қорхонасига кириб бордин. Холмуҳаммад йўл бўйи шуларни хикоя қилди:

— Туманда 25 мингдан ошқ азёмме бор. Шунингдек айтиш жоизки, қурилишлар туфайли ис-теълодли устлар, ҳунар эгалари-га кун тудди. Нотижанда Андижон шаҳрида ўтказилган «Тадбиркор-94» танловида. Ибодулла Шук-ров тайёрлаган дурадорлик на-муналари юксак баҳоланди. Биз ҳам шундай истеъод соҳиблари-ни Эргаш Ҳалилов номли мада-нияга ва истироҳат боғидаги, қури-лишлардаги ишларга жалб этиб ҳам ҳунарини элга қўргазмишга, ҳам моддий манфаатдор бўлиш-ларига қўмқашаямиз. Ешлар Ургут ойнаи ҳажони минорасини безашда қатнашди.

Шундай қилиб, қўшма қорхона идорасига келдик. Ҳеч ким йўқ. «Ургут—Ладамармар» қўшма қорхонаси бош раҳбари Салоҳиддин Эшонкулов Италиядан юборилган бир миллион беш ош саксон минг долларлик уқуннинг ярмини Са-марқанд вокзалидан қабул қилиб олиш учун кетган экан. Фурсатдан фойдаланиб Раҳмон Асадовни гап-га солдик. Қаранг-ки, узок сафар-га чиққан сайёҳ, ноҳумид ҳолда бир тошга ўтириб ўхлаб, уйғонган бил-сак, олтиннинг устида ётган экан. Биз ҳам, Раҳмон акани бош бўх-галарини ёки ўринбасарини деб ўйлаб, шунчаки у ёқ бўёқдан суқ-батлашишга тортсак, Раҳмон Аса-дов «Сугдиёна» фирмасининг бош-

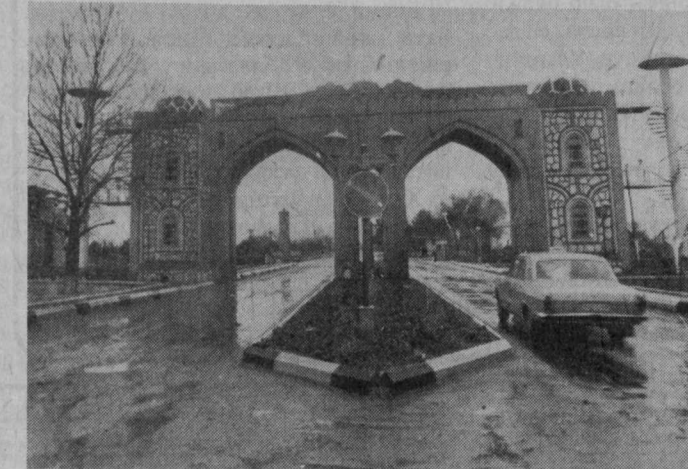
лиги экан.

Раҳмон Асадов Краснодар шаҳ-ридаги қишлоқ хўжалик дорилфу-нунининг аспиранти, йил давоми-да икки марта тўлиқ ҳосил олиш бўйича илмий иш соҳиб. Унинг таъкидлашича, пайпоқни жаҳон ан-дозасида ишлаб чиқариш учун клёнка тайёрловчи ускуна келти-рилган. Худо хоҳласа, озгина ки-мёвий тола аралаш тўқилган, гу-зал ранглардаги пайпоқлар мах-сус клёнка қопламада ишлаб чи-қарилади, шунингдек 15 киши иш билан таъминланади.

Субҳатимиз қанча қўзилди, бил-майман, аммо Салоҳиддин ака Эшонкулов эшикдан ҳурсанд хол-да кириб келганда биз аллақачон «Сугдиёна»нинг ускуналарини қу-риб, пайпоқларнинг пишқилгини кузатаётувадик.

Ўз-ўзидан мавзу мрамр то-монга ўзгарди.

— Утган йили Тожикистон билан Ўзбекистон қўшма қорхонаси «Ургут-Ладамармар» тузилганди. Ҳозирча Италиядан келтирилган янги технологиядаги олмос билан тоғдан тош кесувчи ускуна хом ашё тайёрлаётти. 17 киши ишлаётти. Хўш, бу дабдбурстандан юзгага келдимиз дерсиз. Йўқ, ал-батта, Аввало, геологларнинг кат-та хизмати туфайли Ургутдаги 12 хил рангли мрамр қони топилиди. Бу қон захираларини узлуқсиз иш-лаб чиқарсак, худо хоҳласа 700 йилга етаркан.

— Бу жуда катта бойлик, — дейди «Ургут — Ладамармар» қўшма қорхонаси бош раҳбари Салоҳиддин ака Эшонкулов сўзи-да давом этarkan. — Бир квадрат метр мрамр ҳам бозорида 30 доллар турлади. Уқунлар бир мил-лион беш ош саксон минг доллар. Агар ускуналарни бир маромада ишлатсак, бир йилда 2 миллион 400 минг долларлик маҳсулот иш-лаб чиқарилади. Ўйин, мамлакатимизнинг ташқи иқтисодий алоқа-ларидан миллий банк биз учун «Тик-лаш ва тарқатиш» Оурупс бан-ки»дан 3 йиллик муддатга олган бир миллион долларлик имтиёзли

кредитини қаторасига икки йил, қўшимча ускуна олиш мақсади-га ишлатиш имкони яратилди. Кейин, бемалол, бир миллионни қайтариш мумкин, қолаверса, чет эл банклари беҳудда маблаг сарфламайди.

Улар мрамр захиралари, уни-нг бозори тўғрисида тўлиқ маълум-отга эга. Мисол учун, Арабис-тонда оғ, Оверупода қора мрамр-нинг бозори чақон. Чунки, мар-мар бактерияларни ўлдирувчи хи-собланади, совуқ ва иссиқни се-кин ўтказди. Мрамр чиқитсиз маҳсулот, майдаси қуйма учун, чанги эса буюк тайёрлашга хом ашё. Мрамр қўқинидан электрод устига қоплама, сувоқ учун ара-лашма қилиш ҳам мумкин. Шу туфайли, келажакда буюк тайер-лаш тармоғини очиб ниятимиш ҳам бор.

Айни чоғда 3 кишилик изловчи гуруҳ бошқа мрамр захиралари қанчалиги, физик-кимёвий тарки-би, ранги, сув тармоқлари ва йўл-нинг яқин-йироқлиги шароитини ўрганишяпти. Омонқўтанда, Қаш-қадарё виллоятининг Китоб туман-ида қора мрамр қони топилиди. Бу мрамр тоғларини кесиб, Ургутга олиб келиб, шу жойга ўрна-тилажақ замонавий Италия уску-насида қалинлиги 7 миллиметр-га бўлган мрамр тошлари тайёрлаб, чет элга, сотамиз. Ус-куналарни шу йил октябргача ўр-натиб, тўртинчи чоракда маҳсулот

ишлаб чиқаришга киришамиз. Яна 50-52 нафар киши ишга олинади.

Салоҳиддин акага, Раҳмон ака-га омад тилаб, Ургут мрамри-нинг кўп йиллик захирасини эши-тиб, кўнглимиз мрамр «тоғлари-дек» кўтарилиб ортага қайтдик. Кок туш, кун иссиқ бўлишига қарамай, Ургутнинг тижорат бозо-рида тўғрисида бу ердakilарнинг тилида «жаҳон бозори» деб ном қозонган гоғтада гузал, қиройли расталарга эга бўлган манзилда тумонат одам. Бундай жазирма-да тикилинч автобусда ахвол кан-дай бўлса. «Жаҳон бозори»да шун-дай вазият. Одам кўп. Сотувчи

ийгилишда сўзга чиқиб, Муяссар опани юксак унвони билан муборакбод этди, унга сийхат-саломатлик, янги ижодий му-вофакиятлар тилади. Опанинг шогирдла-ри, фахрийлар ва жамоатчилик вакиллари унга анвойи гуллар тақдим этидлар.

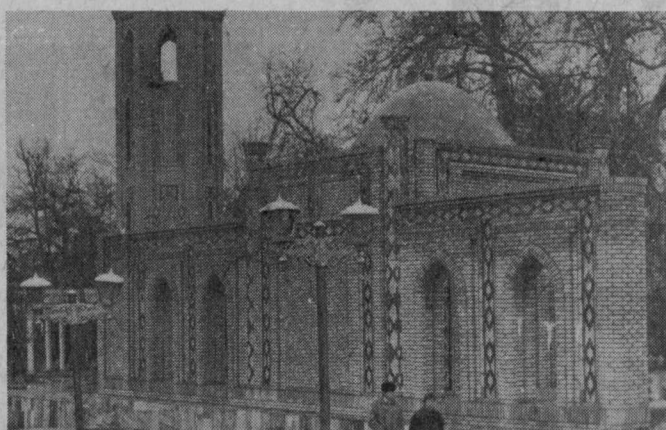
Муяссар Темирова камтарона меҳнати юксак қадрлангани учун республикамиз ҳукумат, Президентимизга миннатдорлик изҳор этди.

Бухоро вилояти ҳокими М. Раҳмонов

ҚАҲРАМОНГА ГУЛЛАР ТАҚДИМ ЭТИЛДИ

Бухоро шаҳридаги «Зардуз» ҳиссадор-лик жамиятининг юксак бадийи буюм-лар тайёрлаш участкаси катта устаси Муяссар Темировага «Ўзбекистон Қаҳ-рамони» унвони берилгани ҳақидаги хабарни бутун Бухоро вилояти ҳунарма-ндлари зур ҳурсандчилик билан қутиб олди.

Қорхонада шу қувончли воқеага ба-ғишланган тантанали йиғилиш бўлди. Бухоро вилояти ҳокими М. Раҳмонов

харидордан... Нарсаларга ҳам, бо-зорнинг муҳташамлигига ҳам қа-раб улғурмайсиз, озгина тўхта-дигизми, бандланган ариқдан тошқин бўлганидек, келувчи-ю-ке-тувчилар бирор ерни бузди. Мах-сулотлар арзон, асосан чет элни-ки, Ургут дўғилари-ю, чопона-ри, миллий қўйлақлар, тақинчоқ-лар, пичоқлар, ўроқ, кетмон, те-ша, дурадорлик, тунуқсозлик мах-сулотлари ва бошқалар билан рас-талар, ён-атроф тўла. Бозор дар-возаси олдида мамлакатимизнинг исталган бурчагидан келган буюртма автобуслари қўриш мум-кин. Ургут бозори сешанба кўни тушда бошланиб, чоршанба кўни кечгача давом этади. Кеча-ю кун-дуз бозор ишлайди.

НИХОЯТ, Ургут туман ҳокими ЎЛМАС МАҲАМАТМУРОДОВ билан учрашиб, бир неча савол билан муҳожаат этдик. Ўлмас ака қулиб саволларини тинглади, сўнг бизни эргаштириб қўчага чиқди. Тонинг тоза ҳавосидан руҳ эн-гиллашади. Ургутсойдан ғуфай-ган салқин шабаданни дов-даракт-барги билан ҳайдайди. Хатто, қушларнинг тинимсиз чўғури ку-локка чалинади. Йўлдан онда-сон-да машина ўтади, атрофлар тоза.

Ўлмас ака, бозор иқтисо-дийига ўтиш жараёни қан-дай кечмоқда?

— Шу йил бошигача туманда 385 та хусусий қорхона, 137 та кичик қорхона, 227 та фирма, 16 та ширкат қўйилган олинганлиги. Улар ишлаб чиқарган маҳсулот 13 миллион сўмга етди. 4560 киши шу соҳаларда қолиётган қўрсат-моқда. Бу йил 82 та кичик қорхона рўйхатдан ўтди. Жамоа хўжалик-ларида эса консерва қорхонаси, 2 та сутни қайта ишлаш, тамакини қайта ишлаш, 2 та гишт ишлаб чиқариш қорхонаси, 70 дан ошқ теғирмон, 51 та мойёвчи, 150 дан ошқ новвойхона, қулолчи-лик, тўқувчилик, тикувчилик тар-моқлари иш олиб борапти.

— Шаҳар қиёфасининг мил-лий либосга буркинишда қан-дай «сир» борлигига тўхта-сангиз!

— Эътибор қилинг, Ургутсой оқиб келаётгани, унинг йўли-ни-ши бошқарсангиз инсониятга хизмат қилиди, йўқса... Шунинг учун аввал лойиҳа тайёрлаб, тад-биркорларга маслаҳат таразидая ас-дик, ким нима кура олади. Мис-алан, бирови соат тузатиш устахо-

наси, бирови пойабзал таъмир-лаш жойи, яна бири дўкон, ле-кин қурилиш мустаҳкам, мил-лий шаклда бўлишига шарт қилиб қўйилди. Бозорлардаги айвон-у расталар ҳам шу тах-тил давлатдан бир тийин ҳам маблаг олмадандан қурилди. Ургут қиёфасининг ўзгариши асо-сан халқнинг ўз қўли билан амалга ошди. Уларнинг ўз пу-лига ўз дивериди мустаҳкам қу-мас мулк яратилди. Мана, Ургут-сой устидан шаршаралик чойхона бунёд қилинганлиги, Шар-шара сой сувининг бандлаб қўйилганлигидан, чойхона эса бир одамнинг хусусий мабла-ғидан қилинмоқда. Ургут шаҳ-ри гузаллашганлигидан халқ ичи-дан қичқан ҳунармандларнинг ҳам хизмати катта.

... ЎЛМАС ака МАҲАМА-ТМУРОДОВ билан хайрлашиб, йўл ёқасида қўққа бўй чўзаёт-ган хусусий меҳмонхона бино-сининг ҳали қанчалар дилтор-тар бўлишигини тасаввур қи-либ, Ургут шаҳридан кетаёт-ганлигимизга бир ўқиниб, шун-чалар таассуротдан бир энти-киб, қайтдик. Туман ҳокимини ёшлар иши бўйича ўринбо-сари, ЕИ туман қўмитаси бирин-чи котиби Холмуҳаммад Шари-пов билан ҳам шу ерда хайр-лашдик. Яқинда ишга тушган гузал «Ургут телеминораси» билан ҳам қойибона... Болаликка саёҳат нийҳоясига етгандек, бир юмалаб «катта» бўлиб қолган-дек Ургут дарвозасидан чиқ-дик. Тасодифини қарангки, ав-тубусдаги радио қорнаидан қў-шиқ янграб бошлади.

Утар қанча йиллар тўзо-ни, Юлдузлар кўз ёши само-ни.

Утар инсон яхши-ёмони, Меҳр қолур, муҳаббат қо-лур.

Болаликдан кетгим йўқ эди, начора, энг яхши қўшқининг ҳам нийҳояси бор, болалиқнинг ҳам... Аммо Ургут гузаллиги, табияти, ҳунармандчи, Қола-верса Ургут чиройининг нийҳоя-си йўқ. Одамлар қўли билан унинг ҳусни ортаверди, орта-верди...

Тулқин ЕРҚУЛОВ, «Туркистон» мухбири.

ОРОЛ МУАММОСИ: УНИНГ ҚЎЛАМИ
ВА ҲАЛ ЭТИШ ЙЎЛЛАРИ

(Боши 1-бетда).

Марказий Осиё давлатлари-нинг бошқилари, бир қанча минтақавий ва миллий маҳкамалар, БМТ ва жаҳон банки вакиллари, хорижий экспертлар иштирокида Нукусда нуфузли хал-қаро анжуманининг ўтказилиши Орол муаммоси республика дои-расидан ташқарига чиқиб, чина-кам жаҳоншумул аҳамият касб этаганини кураятмоқда. Марка-зий Осиё давлатларининг раҳ-барлари Орол муаммосига катта эътибор бераётгани туфайли бу анжуманинг ўтказиш мумкин бўл-моқда.

Орол денитизининг қуриши оқи-батлари жуда оғир бўлиб, фақат минтақанинг ўзигагина жиддий халф солаётган йўқ. Янги Орол-қум саҳроси вужудга келмоқда, ҳавога қуллаб туз ва чанг ара-лашмоқда. Бу туз ва чанг зарар-ларини экологлар хатто бошқа қитъалардан ҳам тортишмоқда. Орол бўйининг ўзига яйловлар саҳрога айланмоқда, ер шурлан-моқда, ғўпирқининг юқори қатла-мини шамол учириб кетмоқда. Иқлим ҳам ўзгариб бормоқда. Бунинг оқибатида аҳоли сало-матлигининг умумий даражаси анча ёмонлашди, болаларнинг касалланиши ва ўлими кўпайди. Ўзбекистон раҳбарияти экол-

огия фалокати оқибатларини қа-ғайтириш учун имкони бўлган ҳам-ма ишчи қилмоқда. Яқин 3-5 йил ичида Орол денитиз хавзаси минта-қасининг ижтимоий-иқтисодий та-раққийини ҳисобга олиб, бу мин-тақа экология ҳолатини соғлом-лаштириш бўйича аниқ ҳаракатлар дастури қабул қилинган. Туямуён-Нукус ва Нукус-Халқобод-Кейали-Чимбой-Тахтақушир сув қувури ш-та тузирилди. Шуманай ва Қонли-қул туманлари марказини сув билан таъминлайдиган қувурлар этки-зи тугатилди. Ҳозирги пайтда барча шаҳарлар на туман марказла-рига, йирик қишлоқларга табиий газ келтирилди. Бу соҳаларда иш давом эттирилди.

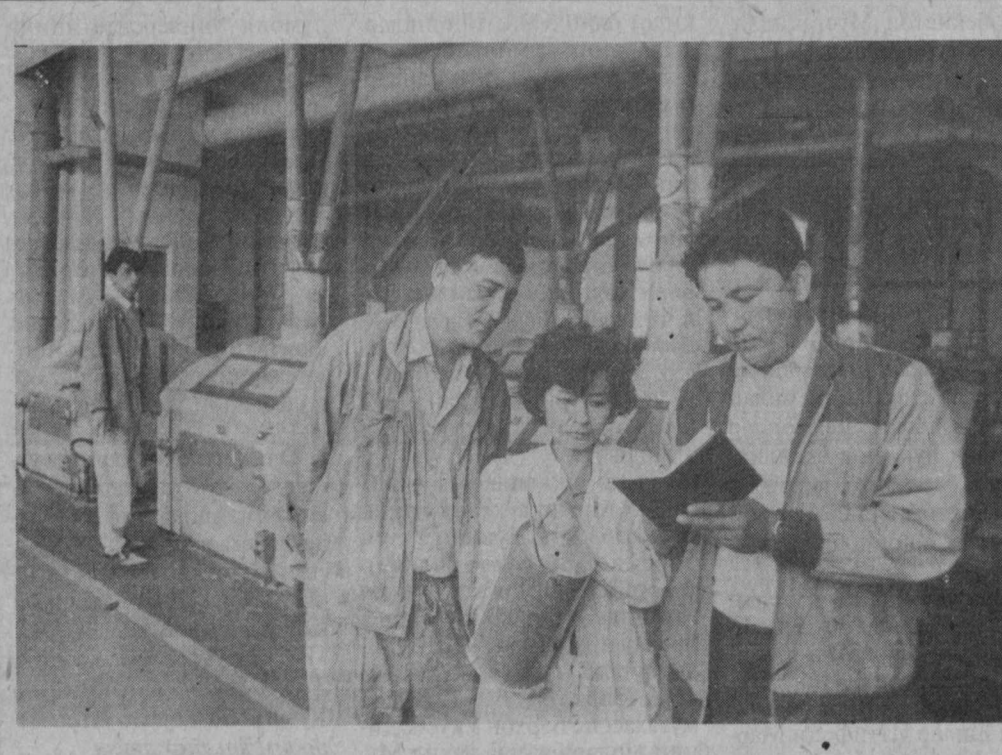
Қорақалпоғистон Республикаси ўрмон ҳужалигини ривожлантириш-га алоҳида эътибор берилмоқда. Олимплар ва мутахассислар 1 мил-лион гектардаги ортық майлонда аг-ротехника-ўрмон-мелиоратив тад-бирлари амалга ошириш схемаси-ни ишлаб чиқишди, қўшма қўшлар-ни мустаҳкамлаш лойиҳалари тайер-ланди. Қорақалпоғистон Жўқорғи Кенгеси ўлкамиз табиятини муҳо-фаза қилиш мақсадида табиятни муҳофаза қилиш, ер, ерости бойлик-лари, ўрмон алоҳида қўриқланади-ган табиий ҳудудлар ҳақида қонун-лар қабул қилди.

Субхатдаш:
А. ИСКАНДРОВ.

Нукус «Нон маҳсулот» акционерлик ассоциацияси замон талабига бияноан ян-ги иш юритиш услубига ўт-ди. Қорхона асосан 1-2 на-вадаги «Ўзбекистон» унни ишлаб чиқаряпти. Хом ашё эса МДХ давлатларидан олиб келинган. Даромад-нинг бир қисми қорхонани қайта жиҳозлаш ва кен-гайтириш учун сарфланди. Жамоанинг мактаулик яна бир ҳислати борки, улар фа-қат ўзларининггина ўйлаб қол-масдан, балки бошқаларга ҳам имкон қалар ердамла-рини бериб боришяпти.

СУРАТДА: теғирмон це-хи ишчилари А. Қўқоров, Х. Юсупов ва лобарант З. Шокировлар ўзaro фикр-лашмоқдалар.

А. МУРОТОВ (ЎЗА) сурати.

САХОВАТ ВА
МЕҲР— ШАФҚАТ
БАЙРАМИ

Меҳр-шафқат инсоннинг энг азиз ғазилатларидан би-ридир. Бу меҳрнинг тақдир камситган болаларга қара-тилиши эса, айниқса қадр-лидир. Ўзбекистон пойтах-тидаги «Меҳржон» мар-казий боғи кўни бўйи ана шун-дай болалар ихтиёрига бе-риб қўйилди. Республика но-гиронлар жамияти билан шаҳар «Меҳрбонлик» ўза-ро ижтимоий ердам жамия-ти бу ерда ногирон болалар ва ногиронларнинг фарза-ндлари учун чинакам байрам ташкил этди.

Ҳамма аттракционлар бепул ишлади. Болалар ва қизалоқлар жуда кўп тан-лов ва «уйлаб топ!» уйинла-рида иштирок этидлар. Про-фессонал ва ҳаваскор ар-тистлар уларга концерт курастиди. Олти соатдан кўпроқ давом этган бу кон-церт дастури гоғт қилма-хил эди. Унда қўғирчоқ то-мошалари қўсатилди, мас-ҳабозлар ўйлақузли ҳанго-малар намойиш этилиш, бо-лаларнинг сеvimли қўшиқ-лари янгради. Кичкин-тойларга республика ноги-ронлар жамиятининг «Шаҳ-ристон» дастаси чиқишла-ри айниқса маъқул бўлди. Бу даста жамоаси анъана-вий концертдан ташқари бо-лалар учун халқ уйинлари ва танловлар уюштирди, го-либларга болалар уйинчоқ-лари, кийим-кечақлар, мак-таб анжумлари совға қилин-ди.

Ногиронлар жамиятининг ҳар йили ўтказиладиган лотереяси ҳам шу ерда уйналди. Ютуқларга жамият қорналаридан ишлаб чи-қарилаётган маҳсулотлар қўйилган эди. Бу соврин-лар, шунингдек байрамни-нг ҳар бир иштирокчисига совғалар текин берилди.

Кичкинтойлар учун даст-турхон ҳам езилди. Байрам ташкилотчилари палов, чой, чаққовбосди ичимлик-лар тайёрлаб қўйишган эди. Шаҳар ҳокимлиги уюшти-рган «Ширинликлар» ёйма савдоси ишлаб турди. Ота-оналар ўз фарзандлари учун ширинликларни арзон нар-хда сотиб олиш имконига эга бўлди.

Кичкинтойлар жуда кўп киши иштирок этган бу қўв-ноқ саховат ва меҳр-шаф-қат байрамини унуттиш-майди. Бу байрам анъанага айланиб қолди — уни ноги-ронлар жамияти йилгига ик-ки марта: Наврўз ва Муста-қиллик кўнига бағишлаб ўт-казмоқда.

А. ИВАНОВА,
ЎЗА мухбири.

Мардлар қўриқлайди ватанини

АСКАР

давр ичида ота йигирма ешга кексайиб, унча-мунча йигитга бас келадиган деҳқомат одам ушқоқдеккина буп қолди. Фар-занд доғи эзди чоли.

Улугбек анча шўх эди, ерга урсанг, қуққа сагчийдиган, ти-ниб-тинчимайдиган. Доира чапанлида анча-мунча чилди-рмачининг ҳавасини, ҳасадини келтириб қўярди. Охунга тақ-дил қилиб, қўшиқ айтди у Мактабни битириб, ўқишга бормайди. «Акам алоҳида уй солиб чиқиб кетган бўлса, ота-онам кексайиб қолди, оилани энди мен тебратганим керак», — деб турди оили. Анча зийрак йигит эди Улугбек...

Энди у йўқ.

Улугбекка атаб қурилаёт-ган уйнинг томи ёпишганча қолди. Келинга атаб йигилган ялтироқ матолар ҳеч қайси бир қизнинг эғнида жилолан-малди. Улугбек қўнғил қўйган сулувигина қиз ҳам тақдирга тан бериб, турмушта узатил-

лак соч сингилчасини илк марта қойиди боқини. Ойу қўнлар қуваляшиб утиб борапти. Вақт Улугбек-нинг хотирасини хира тор-тирмоқчи бўлади. Аммо, хо-тира уйғоқ, Қанчалик йироқ-лашгани сайин у шунчалик тиниқлашаверади.

Улугбек қўнғил туқ эди. Отанинг «Ўзгизилгани олди-радиган боламас Улугбек». Ростданам шунақа эди у. Аълочи, жасур аскар дейи-шарди хизматдошлари. Аф-суски, авайлаган кузга чўп тушди.

Инсоннинг сунти сузи ҳа-минча қадрли бўлади

ҲАЯЖОНЛИ ТҮРТ КҮН ЁКИ ТОШКЕНТ — ТЕМУР СЕВГАН ЮРТ

АМИР ТЕМУР ИЛМИЙ ЭКСПЕДИЦИЯСИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ БҲҲЛАБ
САФАРДАН ҚАЙТИБ КЕЛДИ

Тонг. Кунгил еруг бир оламга бўйламоқда. Дилда ажиб шукх. Ғе ақллар осмонлек мусаффо. Келаётган кунлар гуақнинг той-тойдек кутлуг эди. «Узэ-электроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси. Карнай-сунрайлар. Тумонат одам. Қувончдан юрак ҳаприкади...

Уша кунни Абдуманноп Алимбоев бошлққ бирлашма маъмурияти «Амир Темур илмий экспедицияси»нинг аъзоларини Тошкент вилояти бўйлаб сафарга кузатиш учун йигилганларга наҳорги ош тарқатишди. Утганлар руҳига дуои фотиҳа қилинди. Сунг экспедиция аъзоларини кузатиб қолишди. Ҳаяжонли турт куннинг биринчи куну бошланди.

БУ ЙҮЛ ХАЁЛОТ-МАС, МОЗИЙ МЕҲВАРИ

Қуқча. Шайх Зайниддин бобо қабристони. Келиб кетувчилар кўп бўлмаса-да, оз ҳам эмас. Тошкентдаги улуг қадимжолардан бири ҳисобланади бу ер. Ул зот асли бадлодлик бўлиб, тасаввуф илмининг етакчиларидан. Манбаларда айтилишича, Амир Темур бу ерга бир неча марта ташриф буюрган. Мақбара қурдирган. Қадимжол мутавааллиснинг гувоҳлик беришича, бу ерда расадхона ҳам бўлган экан. Кичик тумбаз шаклидаги хужрага кирдик. Уртада улуг шайхнинг қабри. Одий ва сипо. Утганлар руҳига қурбон тиловат қилинди. Дилмиш еруг бир ҳидоятдан равшан тортиди. Жувонмард боболаримизни англай бошлаганимизга имон келтирдик. Қайтаётган яна бир хужрага кирдик. Ичкари кенг бўлмаса-да, еруг ва пинам. Бўрчақда бир одам сигадиған ер остига кетган туйнук. Мутавааллининг айтишича, бу ерда Хастимом масжидга борадиган ер ости йули бўлган. Лекин у ҳозирда қай аҳволдалиги номаълум. Ҳеч ким бу йулдан бориб қурмаган экан.

Утмишимизни, боболаримизни биздан қанчалик беркитишмасин, гўрда олиб лойга, ундан балчиққа белашмасин барибир у зиннинг салоҳиятини дунёга курсатаверди. Кимлигимизни муқаллас сиймоларида қилган ишларида намоёнлиқ этаверди. Алақоқибат биз ҳам ул зиддан бахраманл бўлмоқдамиз. Ғубор бостан руҳимиз тозаланмоқда. Уша кунни экспедиция аъзолари Занги ота мақбрасини ҳам зиёрат қилишди. Ривоят қилишларича, Соҳибқирон Аҳмад Яссавий мақбрасини қуришга фармон берибди ва узи ҳам шу юмушта бош-қош бўлибди. Лекин уч

кун мобайнида бир хил ҳолат тақрорланибди: усталоқ гишларни териб чиқишса, эртасига эрталаб сочилиб ётганини қурамин. Амир Темур бундан жуда дарғазаб бўлибди. Бир кун туш қурибди. Тушда бир мўйсафид «олдин Занги отанинг мақбрасини қур, кейин буни» дебди ва «бир туяни мана шу ердан қуйиб юборасан, қасрга бориб йиқилса уша ердан мақбара қурасан» деб қуздан ғойиб бўлибди. Шу тариқа Занги ота мақбраси вужудга келган экан.

Умр — оқар дарё. Кимдан бог, кимдан доғ қолади. Бу минг йиллар давомида исботланиб келинмоқда. Аммо улуглар қилган иш инсониятнинг ҳамиша ёрқин манзиллар сари етаклаган, чорлаган. Бу йуллар ҳасилнинг манзиллари эмас, балки мазийнинг меҳвари эканлигини дилдан утказдик... «Узэлектрораппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси томонидан ажратилган автобус Янгийул туманига қуриб келганида, қуёш заминга энг сара нурларини сочаётган палла эди. Бу ерда туман меҳнатқашлари ва кескалари билан учрашув бўлиб ўтди. Амир Темурга боғлиқ бўлган қишлоқ ва манзиллар ҳақида сўз юритилди.

ИЗЛАРИНГНИ ИЗЛАДИМ ГИРЕН

Экспедиция аъзолари қасрга қалам ранжила қилса, уша ерда шолу-хуррамлик билан қарши олинди. Биз элининг буюк бобомизга бўлган ҳурматини ич-ичимиздан ҳис қилдик. Қалб водийимизда беҳишт пабадалар эди.

Чиноз тумани Амир Темур жамоа ҳужалиғидаги учрашуларда айниқса, буни ҳис қилдик. Шейрлар, қушқлар, рақслар ижро этилди. Энг муҳими, шу ерлик аҳолининг ва айниқса «Чиноз тонги» газетасининг муҳарири Ҳамроқул Сулаймоновнинг кумагида тарихда «Лой жанги» номи билан машҳур бўл-

ган манзилни зиёрат қилганимиз бизла катта таассурот қолдирди. У Сирларнинг шундоққина биқинида экан.

Кейинги уч-тўрт йил ичида Амир Темур ҳақида жуда кўп гапирилмоқда. Бу яхши. Лекин... Афсуслар бўлсинки, ул зот қурган ва ёки қайта қурган шаҳарларнинг, қургонларнинг, қишлоқларнинг қўчилигини биз ҳали билмаймиз. Аммо казо-казо империяларни, князю-князчаларни итидан игнаситача урганганимиз. Улар ҳарб илмини кимлардан олганлигини энди-энди англаймиз, уқияймиз. Оққургонда уқитувчи ва тарбиячилар билан бўлган мулоқотда шу ҳақда гапирилди. Шундан сунг 5 мингдан ортқ киши етган муқаллас қадимжол зиёрат қилинди.

Шоҳруҳия — Мовароуннахрнинг қадимги марказий шаҳарларидан бири. Чингизхон вайронидан сунг Соҳибқирон қайта тиклаган. Сирларнинг ёнида. Ҳозир-да хароба. Бизни у ерда археология институтининг етакчи ходими, «Шоҳруҳия» археологиясининг бошлиги Валерий Иванович Набаков қарши олди. Миқтидан келган бу қария билан суҳбатда бўлдик.

— Валерий Иванович қачондан бери бу ерда ишлаясиз?

— 1983 йилдан бери.

— Нималарни аниқладингизлар?

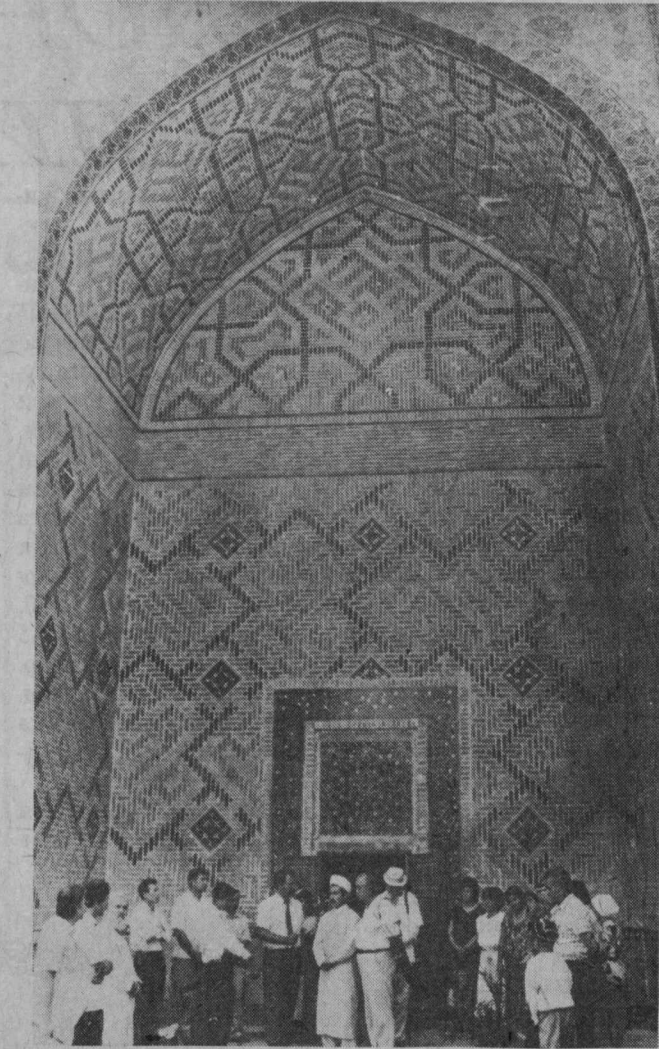
— 9асрга оид ойна қолиқларини топишди. Бу эса шаҳарда ойна ишлаб чиқарилган дейишга асос беради. Яна Амир Темур ва Улуғбекка тегишли 5 мингдан ортққ тангалар. Хуллас, аниқлаган нарсаларимиз кўп. Лекин ҳаммаси ҳақида гапирлишга вақт бор ҳали.

— Тилло ҳам топгандирсизлар?

— Ҳалича йўқ. (қулади).

— Қидирув ишлари туғандан кейин нима қилмоқчисиз?

— Бир қанча фирмалардан

эски шаҳарни қайта қуриш таклифи тушпапти. Мен ҳам шунинг тарafdориман. Чунки бу Темурдан қолган ягона шаҳарнинг умумий қурилишидир. Яримдан озроғини Сирлар ёниб кетган бўлса-да. Шу ерда қолмоқчиман. Албатта ишлар мен айтгандек юришса.

Олим билан шу ерда суҳбатни тухташиб Шоҳруҳия кучалари бўйлаб юра бошладик. Валерий аканинг айтишича, бу кучалардан Амир Темур, Улуғбек, Бобур, Шайбонийхонлар утганлиги ҳақида маълумот ва уларга тегишли асори-атиқалар мавжуд. Буюк боболарнинг изларидан олимлаётганимиздан юрак бежо, қалб ҳаприкали. Дунёда мустақиллик,

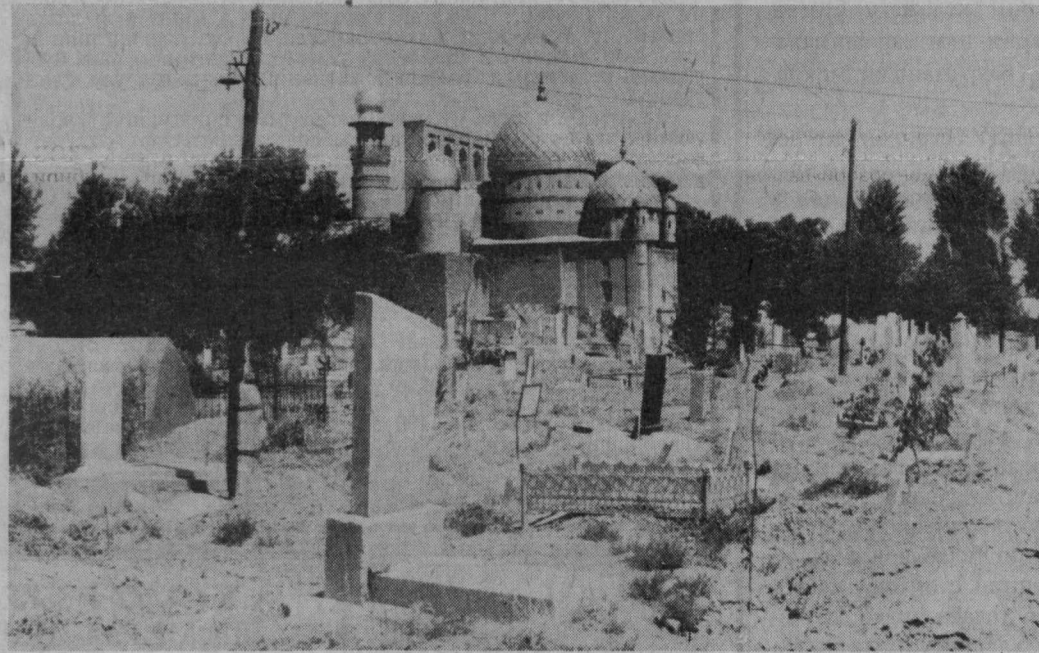
эрк деган неъматларнинг борлигига имон келтирамиз. Билас қурури баланд элининг фарзандлари эканлигимизни бот-бот ҳаёлдан утказамиз. Уша куну ҳеч кимнинг Шоҳруҳиядан кетмаси келмай қолди. Ғе излаган улгоғини топган дарвешдек биз ҳам шу муқаллас маконга ошuftа бўлиб қолдик. Лекин, наҳора ҳали олдинда манзиллар муштоқ эди.

ТОШКЕНТ ТЕМУРНИНГ ЮРТИ...МИ?

Бизнинг энг буюк қатоларимиздан бири маҳаллачилик. Бу кўп айтилган. Экспедиция аъзолари Охангарон ва Паркентдаги қўпгина учрашув ва мулоқотларда Темурнинг тутилган жойи ҳақидаги саволга кўп маргалаб жавоб беришга тўри келди. Хуш, буюк бобокалонимизнинг қаерда тутилганлигини бизга нима қизғи бор? Узбекстонда-ку. Америкада эмас-ку? Гапнинг индалосини айтганда, майда-чуйда нарсалар устида тортишиб юргандан қура буюк боболаримизга, уларнинг қилган ишларига муносиб фарздан бўлайлик. Зотан, бир-биримизга. Тошкент Темурнинг юртим, деб савол бериб юрмалик. Бу эса чироқ екиб йўгург қидиргандек тап.

Экспедиция ҳаяжонли турт кундан сунг Тошкентга қайтиб келди. Биз унинг барча жабҳалари тўғрисида ба-тафсил тухтала олмадик. Шу боис сафарда қатнашган олим-муфизололар уз сузларини айтили деган умиддамиз.

Тулкин РУЗИЕВ,
«Туркистон» муҳбири.

ситаётганлигини биларди, ме-нимча. Лекин, атайин гапирди. Даврага муз кирди.

Маҳмуд ота озғидиғи носни бир четта тулуриб олди-да, уша «бойвачча»нинг нақ тепасига бостириб борди. Ҳамма галати бир томошани кутиб ту-

лар химоя қилиб берадими, узимизми? Ҳа, балли! Ундай бўлса, нега манавунга ухшаган бузгунчи, сувюқмас одамларнинг гапига жим қараб утирибсанлар?

Ота жаҳл билан носвой олди. Муйлов титраб, «бойвачча»га тикилди:

— Ҳарбийда бўлганмисан узинг?

—...
Халқ орасидан кимдир «бормаган хизматта, отасиям уруш пайтида паранжи епиниб қочиб юрган эди», — деди баралла.

— Бўлмаса: ука, унг қулоғинг билан ҳам, чағи билан ҳам эшитиб ол: ҳарбийга йигит киши боради! Бундан кейин сен эркакларнинг ипига аралашма!

Тушланганлар хизматта кетаётган йигитларга «оқ йул» тилашиб, дуога қўл очипди.

СУНГИ СУЗ УРНИДА

Еганларимдан езмаганларим кўп. Фарғона шаҳридаги Қори Нисий кучасида, 67-уйда яшовчи Маҳмуд ота Асқаров билан узоқ бирга бўлдим. Фарзандини бериб қуйган, аммо эркаклик гурурини ҳамиша ва ҳар нарсадан устун қўтовчи аскар отаси — Маҳмуд отага бўлган меҳрим ошиб кетди. У кишининг уша кунги маросимда айтган сўзларини ен дафтарининг қўрнарида ерита катта-катта харфлар билан ёзиб қўйдим:

«Ҳарбийга йигитлар боради!»

Рустам БОЙ МУҲАММАД,
«Туркистон» муҳбири.

«КАПИТАЛ» ВА «КАПИТАЛ-ЛЮКС» ОМОНАТЛАРИ — БУ СИЗНИНГ ДАРОМАДИНГИЗ!

«Капитал» ва «Капитал-люкс» омонатлари буйича даромад ҳар ойда 9 фоиздан туланади ва бу фоизлардан Сиз тулиқ ёки қисман олиб фойдаланишингиз мумкин. Бундан ташқари бу омонатларни пул утказиш йули билан ҳам очишингиз мумкин.

«Капитал» омонати 1 йил муддатда очилади ва энг кам миқдори 1000 сўм. Бу омонат буйича фоизларни 1 йил давомида олиб ишлатмасангиз Сиз 180 фоиздан юқори даромад оласиз.

«Капитал-люкс» омонати 6 ой муддатда очилади ва энг кам миқдори 3000 сўм. Бу омонат буйича Сиз жорий ой учун фоизларни олдиндан олиб фойдаланишингиз ва истаган миқдорингиздаги қўшимча пулни қуйшингиз мумкин.

Тулиқ маълумотларни Жамғарма банкининг исталган муассасасидан ёки қуйидаги телефонлар орқали билиб олишингиз мумкин: 45-66-43; 33-51-95;

КЎРСАТУВЧИГА БЕРИЛАДИГАН ОМОНАТ ТУРИНИ ОЧСАНГИЗ — СИЗ КЎПГИНА МУАММОЛАРДАН ХАЛОС БЎЛАСИЗ

Бунда қуйидаги афзалликлар мавжуд:

— омонатнинг сирлиги тулиқ сақланишига қафолат берилади;
— пул қуйиш ёки олиш учун омонатчининг шахсини тасдиқловчи ҳужжат талаб қилинмайди, исми-шарифи омонат дафтарчасида, ҳамда бошқа ҳужжатларда ёзилмайди.

Курсатувчига бериладиган омонат буйича йилига 30 фоиз миқдорида даромад туланади.

Қўшимча маълумотларни Жамғарма банкининг исталган муассасасидан ёки қуйидаги телефонлар орқали билиб олишингиз мумкин:

45-35-49; 45-66-43; 33-51-95;

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЖАМҒАРМА БАНКИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЖАМҒАРМА БАНКИНИНГ АСОСИЙ ХИЗМАТ ТУРЛАРИ:

- ҳар хил жамғарма турлари
- нақд пулсиз ҳисоблашиш ва пул утказиш
- иш ҳақини жамғарма банки муассасасалари орқали тулаш
- қимматбаҳо қозғалар билан олиб бориладиган муомалалар
- ҳисоб чеклари ва чек дафтарчалари очиш
- валюталарни олди сотди қилиш
- уй-жой қуриш ва турар жойни таъмирлаш учун қарз бериш
- ҳужжат ва қимматбаҳо нарсаларни шахсий сейфларда сақлаш
- аҳолидан туловлар қабул қилиш ва бошқалар.

ЖАМҒАРМА БАНКИ ҚУЙИДАГИ ОМОНАТ ТУРЛАРИНИ ТАКЛИФ ҚИЛАДИ:

- талаб қилиб олинадиган омонат
- муддатли омонатлар: 1 йилдан 3 йилгача, 3 йилдан 5 йилгача, 5 йилдан юқори
- мақсадли болалар омонати
- депозит омонати
- қисқа муддатли депозит омонатлари
- курсатувчига бериладиган омонатлар
- махсус уй-жой ссуда-жамғарма омонати
- «Капитал» ва «Капитал-люкс» омонатлари

Сизнинг пул маблағингизнинг сақланиши фақат Жамғарма банки муассасаларидагина давлат томонидан ишончли химоя қилинган ва қафолатланган.

ҚИСҚА МУДДАТЛИ ДЕПОЗИТ ҲИСОБИ — СИЗГА ҚИСҚА МУДДАТДА ФОЙДА КЕЛТИРАДИ!

бу омонат ҳисоблари:

- 3 ой муддатга омонатнинг энг кам миқдори 300 сўм булганда 30 фоиз миқдориди даромад тулаш шарти билан;
- 6 ой муддатга омонатнинг энг кам миқдори 200 сўм булганда 60 фоиз миқдориди даромад тулаш шарти билан;
- 12 ой муддатга омонатнинг энг кам миқдори 100 сўм булганда 120 фоиз миқдориди даромад тулаш шарти билан очилади.

Қисқа муддатли депозит ҳисоблари буйича омонат фақат нақд пул билан очилади.

Тулиқ маълумотларни Жамғарма банкининг исталган муассасасидан, ҳамда қуйидаги телефонлар орқали билиб олишингиз мумкин:

45-35-49; 45-66-43; 33-51-95;

УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЖАМҒАРМА БАНКИ

«ТУРКИСТОН ЁШЛАРИ» — ТЕЗ ЁРДАМ

«ТУРКИСТОН» газетаси таҳририяти республикадаги барча ташкилот ва корхоналар ҳамда жамоаларнинг реклама ва эълонларини чоп этади.

АГАР Сиз реклама ва эълонларингизни «Туркистон» газетасида чоп эттиришни хоҳласангиз қуйидаги телефонларга қўнғироқ қилинг.

33-79-69, 36-58-48

БИЗ Сизнинг эълон ва рекламаларингизни энг арзон, энг сифатли ва имтиёзли тарзда газетамизда чоп этамиз. Сизга ўз шерингизни топишда ёрдам берамиз.

ОТАСИ ЁКИ ҲАРБИЙГА ЙИГИТ БОРАДИ

ган еш тухтамас эди. Эркак кишининг қўз еш туқини-дан отгирроқ нарсаси йўқ экан деб уйлашимизга. Аёл киши... Уларнинг йуриги бошқа!

«ҲАРБИЙГА ЙИГИТЛАР БОРАДИ»

Уша куну маҳаллада икки усемирни ҳарбийга қузатиш ошдидан юртга ош тортишди. Бу ери узбекчилик: панд-насихат, дуои-фотиҳа дегандай. Ошга келганлар орасидан бир киши қўпчиликни озғига қаратиб узица мақтиниб қолди:

— Улим ҳозир савдо билан шуғулланипти, икки марта «зағарица»га бориб келди. Уртқалари бир йил-ярим йил хизматларини утаб қайтгунча, улимга ги-жинглаган «Мерседес» олиб бераман...

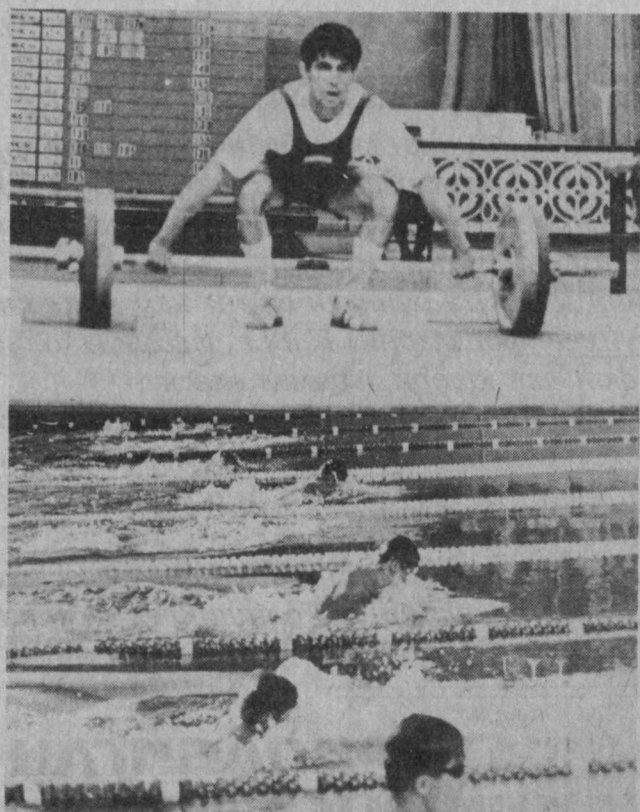
Башарасидан яхши инсонмаслиги «мана-ман» деб гурган бу одам давралари-ларнинг ақсариятини кам-

рарди. Маҳмуд ота қаттиқ-қаттиқ овозда бояги одамни йигиланларга таништириди, иш жойини, лавозимини айтди.

— Лекин, ука, бугунги гап-сузларингиз билан қўпчиликнинг жигига тегиб қуйдингиз, юртнинг таомилига қарши юрмисиз. Одатда, сафарга чиқиб кетаётган кишига омонлик, сабр тилаш расми эди бизда. Қўпчимизнинг угли турпоти учун бозорта кетмаяпти шеккили. Ҳарбий хизматта. Сизу меннинг, манаву утирган муминларнинг тинчлик-осойиштадигини қуриқлагани, эркак киши бўлгани учун кетяпти. Туппа-тузук одам деб юривдим сизни. Адашпиман, ука. Белингизда белбоғ борми узи?

«Бойвачча» қаловланиб қолди. Ранги-руйи узғариб, қўлларига титроқ кирди. Боягина керишиб утирган киши бир зумда айб иш қилиб қуйган болакайнинг аҳволига тушиб қолди.

— Халойиқ, ҳаммангнинг савонинг етарли, туғрими? Мана энди алоҳида давлатмиз. Давлатимизни четдан келган-

2 сентябрь куни «Пахтакор» марказий уйингоҳида тантанали равишда очилган I-Марказий Осиё уйинларининг мurosасиз ва қизқарли уйиши ҳаммага аён бўлиб қолган эди. Негаки, ҳар бир нарсанинг давоми унинг бошланғичи бўлиши керак. Ташкилотчилар уйинларнинг очилиш маросимини шунчалар зақлиб ўтказдиларки, бу барча-барчани 8 сентябрь — яъни уйинларнинг охириг кунига ҳам шу воқеалар ичида юришга, мусобақаларни мунтазам кузатиб туришга мажбур қилиб қўйди. Очилиш маросимининг ҳар бир қўрилиши, ҳар бир бўлими ўзига хос мазмун касб этиб турди. Бунга ўша кунги уйингоҳдаги 60 мингдан зиёд, телескран қар-

шисидоғи миллионлаб мухлислар гувоҳ бўлишди. Ёшлар Иттифоқи мукофотининг совриндори, дорбоз Тошкентнинг Олимпиа Ватани санамли олис Элладан I-Марказий Осиё уйинлари оловини ёкиш учун махсус келтирилган машғуланни юқорига олиб чиқиши — маросимнинг энг юксак чўққиси бўлди. Дорбоз лангар чўшда машғула билан тик тортилган дор бўлиб юқорига кутарилиб борди. Катта-катта мусобақаларда (олимпиа тизимида кирган) ҳам бу йўсин олов ёқилмаган бўлса керак. Ушбу ўзига хослик, миллий усулдан фойдаланиш ҳеч қимни берадир қолдирмади.

БЕШОВЛОН БИРДАМ БЎЛИБ...

Беш қарлош, қариндош, қўшни давлатнинг спорт вакиллари кутлаш, уларга омаллар тилаш учун ўша кун И-Марказий Осиё уйинларининг Президент Ислам Каримов, Халқаро Олимпиа Кумитаси Президент жаноб Хуан Антонио Самаранч, Осиё Олимпиа Кумитаси мутасаддилари уйингоҳга ташир буюришлар. Шу ўринда айтиб ўтиш лозим бўлган бир нарсас бор. Бу ҳам бўлса I-Марказий Осиё уйинларининг ўтказилишида шахсан Хуан Антонио Самаранчнинг роли жуда катталидир. Утган йили мамлакатимизга қилган илк ташири чотида Самаранч жаноблари юртбошимиз билан учрашган эди. Ушанда киритилган таклифи юртбошимиз томонидан жуда тез ва қўйилмаком қилиб амалга оширилганлигини ХОҚ президентининг ўзи эътироф этди.

Бир ҳафта давом этган I-Марказий Осиё уйинлари «Кичик Олимпиада» деган ном ҳам олди. Ташкилотчиларнинг фикр-мулоҳазаларини эътиборга олиб ўшбу мусобақаларга спортнинг 12 тури киритилди. Ўзбекистон, Қозғистон, Қирғизистон, Туркменистон, Тожикистон давлатларининг спортчилари «Туркистон — умумий уйимиз» шiori остида беллашувлар олиб бордилар. Азалдан халқларимиз орасида спорт (кураш, купкари каби) мусобақалари ўтказилиб келинган. Бу галгиси замонавий, кенг қуламли, жаҳондаги қўлаб спорт соҳаси-

ни севувчилар нигоҳи остида ўтказилди. Унинг нуфузи шу пайтгача заминимизда ўтган мусобақалардан юқоридир. Ушбу талбирни ўтказган давлатимиз Осиё уйинларини қабул қилиб олса, уни муваффақият билан ўтказиб Олимпиада уйинларига ҳам даъвогарлик қила олади. Бунга ХОҚ Президент Ислам Каримов ҳам таъкидлаб ўтди.

Марказий Осиё республикалари спортчилари ўтган йилда Хиросимада ўтказилган XII Осиё уйинларида биринчи марта иштирок этишди ва жуда яхши натижаларга эришиб ҳаммани ҳайратга солдилар. Келгуси — 1996 йилда эса Атланта шаҳрида ўтказиладиган Олимпиада уйинларида ўз мамлакатлари шарафини ҳимоя қиладилар. Шу сабаб I-Марказий Осиё уйинлари Олимпиада уйинлари дастурини ҳисобга олган ҳолда ўтказилди. Ва айтиш мумкинки, ўшбу мусобақа беш оғани давлат спортчилари учун маҳорат қуриғи бўлди.

Мусобақа кунлари Тошкентнинг энг мушашам спорт иншоотида спортчилар ихтиёрига бериб қўйилди. Ҳамма гап шундаки барча спорт масканлари йирик мусобақалар талабига жавоб бера оладиган қилиб тайёрлаб қўйилди. «Пахтакор» уйингоҳи ва қилибозлик зали, «Алломиниш» спорт саройи, «Динамо» теннис стадиони, Тошкент — Олмалик автомобиль шосселари мусобақаларнинг асосий нукталари бўлди. Спортнинг мерганлик, бокс, во-

лейбол, велоспорт, сузиш, қилибозлик, баскетбол, теннис, оғир атлетика, енгил атлетика, эркин кураш, юнорум кураши турлари бўйича совринлар энг кучлилар орасида тақсимланди. Шунга қура: энг кўп медаллар шодаси ҳамюртларимизга насиб этди. Улар рақибларидан устун эканликларини тўда намоён қилиб 180 та медални қўлга киритдилар. Қозғистонлик қарлошларимиз эса 168, Қирғизистон 67, Туркменистон 40, Тожикистон вакиллари эса 15 та медал соҳиб бўлидилар. Курашлар мurosасиз бўлди. Мухлислар ҳар бир мусобақа давомида спортчиларни қўлаб-қувватлаб турдилар.

I-Марказий Осиё уйинлари бизга нима берди? Айтиш мум-

кинки, ишонч берди. Яъни ўзимизга бўлган ишончимиз ортди. Биринчидан, спортчиларимиз ҳар қандай рақиб қаршисида урилиб қоладиганлардан эмас, иккинчидан, йирик спорт талбирларини бундан бундан чўчимай ўтказасек бўлади, йирик мусобақаларни қабул қилишга кучимиз ҳам, имконимиз ҳам етар экан, учинчидан, республикамизнинг, мустақиллигимизнинг, раҳбариятимизнинг жаҳон ҳамжамияти олдидан нуфузлари ортди. Энди биз уюштиратган мусобақаларда иштирок этиш, бизнинг спортчиларини ўз спорт талбирларига таклиф этиш истаги қўлаб ҳорижлик бирорларимизда пайдо бўлган бўлса ажабмас. Агар биз Осиё уйинларини ўзимизда қабул

қилсак. Ажабмас, яқин келажакда Олимпиада уйинларининг мurosалари сафидан жой олсак. Ажабмас...

Негаки, бизда ушбу ишларга ҳоҳиш, иштиёқ, интилиш, ҳаракат бор.

Нодир МАХМУДОВ,
«Туркистон» мухбири.

СУРАТЛАРДА: I-Марказий Осиё уйинлари доирасидаги айрим спорт турларидан лавҳалар.

Мухаммад АМИН
суратлари.

Ранг-баранг олам

ШОҲСУПАГА ЭДИ ЧИҚМАЙДИ

Оғир атлетика мухлислари туркман спортчи Алтимурот Оразурдиевни яхши эс-лашади. Аммо улар уч марта жаҳон чемпиони, олимпиа кумуш медали совриндори бўлган Алтимурот 28 йил — дунё юзини қўргандан бери битта буйрак билан яшаб келатганини билишмасе керак.

Афсуски, танкили спортчининг элзи буйраги ҳам палл берди — Алтимурот ҳозир Анқара касалхонасида ётибди. Вврачлар буйрак алмаштиришни таклиф қилишадир. Аммо бу ишнинг ўзи бўлмайди. Туркия қонунларига қура, бундай ҳолатда беморга унинг қариндошларининг аъзосигина қучириб ўтказилиши мумкин. Қариндошлар бундай филойликка рози бўлишармикан?

ГИПНОЗДАН СЎНГ... БОЛАГА АЙЛАНДИ

Поль Маккенна одамларни гипноз қилиб, рўзгор тейратди. Охири марта Лондонда 31 ёшли Крис Гейте томошабилар қўз ўнгитди унинг «амрига» итоат этди. Сеанс бағоят муваффақият келтирди унга. Аммо бу муваффақият катта таълиш ҳам келтирди. Гап шундаки, Гейте ни хотини рухшатиносуга қўрсатиб, эрининг ақлий ҳолати 8 ёшли боланикича даражага тушиб қолганлигини тасдиқлаб олди. Жанжал чикиб, Гейтеннинг қариндошлари энди гипнозчилдан миллион фунт стерлинг миқдорда тоvon ундирумоқчи бўлишадир.

Бирок, Маккеннанинг оғзи қулоғида. У ешарин сирини очдим, деб қувониб юрибди.

ПЕНАЛТИ БЕРИЛСА ЯХШИ ЭДИ

Венесуэла пойтахти Каракас шаҳри биринчилиги учун бўлган ҳаваскорлар ўртасидаги футбол матчида фожеа юз берди. Уйиннинг 20-дақиқасида, гувоҳларнинг айтишича, ҳақам «Атлетика Насо-наль» командаси дарвозасига «аниқ» ун бир метрлик жарима тўпини белгиламади. Бундан газабланган «Атлетико Реаль» командаси ишқибозлари майдонга ёпирилиб тушди. У-йиқит бошланди. Натияжа... «Атлетико Насо-наль» командаси дарвозабон 19 ёшли Роберто Карлос Пальма муштлашувдан олган жароҳатдан дундан қўз юмди. Полиция рақиб командасидан бир уйинчини ва унинг ишқибозларидан бирини Пальмани ушлаганида айб-лаб қамоққа олди.

Газета саҳифаланаётганда: БОЖХОНА ХОДИМЛАРИ ХУШЁР

Қирғизистоннинг икки фўқароси бемаҳалда божхона постларини айланиб ўтиб, Наманган вилоятидан 4,5 минг литр дизел ёнгичини олиб чиқиб кетмоқчи бўлиб, Бирок, улар янгилишган эди. Чуст туманидаги «Дамобод» жамоа ҳўжалигининг пана йўларидан кетганда уларни божхонанинг соқчи патрули қўлга туширди.

Маълум бўлишича, бу «чаққон»лар дизел ёнгичини деярли текис қўлга қиритган — «Чустий» жамоа ҳўжалиги нефт маҳсулотлари омбори ҳодимларидан бири ёнгичининг ҳар литрини ағити уш сўмдан сотган экан.

Божхона ҳодимларининг ўз вақтида аралашуви тўғрисида Уч-қурғон туманида истиқомат қилуви бир неча киши билан Қирғизистон фўқароси Э. А. деган кимса ўртасидаги «муомала» ҳам охирига етмай қолди. Қирғизистон фўқароси ўчқурғонликлар ваъда қилган пахта ёғи учун 21 минг қирғиз суми тўлаган эди. Ёғ орттилган машина қилпоқ қўчаларидан бирида қўчма божхона постни ҳодимлари томонидан тўхтатили.

Иккала ҳодиса юзасидан жиноий иш қўзғатилди. Вилоят божхона хизмати йил бошидан бери тақдир молларни республикадан ташқарига олиб чиқиб кетишга уринилган юздан ортққ ҳаракатнинг пайини қирқди. Бу молларнинг қиймати бир миллион сўмдан ортққ эди. 400 дан ортққ қонунбузар мамурий жавобгарликка тортилди. Улар 80 минг сўмдан ошқирок жарима тўлашди. 13 ҳодиса юзасидан жиноий иш қўзғатилди.

Н. ХУЖАЕВА,
УзА мухбири.

**КЕЛГУСИ
СОНДА:
• Оқсаройда
тож кийган
шаҳзода
• Режиссёр-
ликка
даъвоси йўқ**

АҲОЛИ ЭЪТИБОРИГА ЛЮМИНЕСЦЕНЦИЯ ЛАМПАСИ ЭЛЕКТР ҚУВВАТИНИ ТУРТ ҚАРРА КАМ САРФЛАЙДИ

Хизмат қилиш мўдлати эса 10 қарра кўп
**ТЕЖАМКОРЛИК БОРАСИДА ЯНА БИР НЕЧА
МАСЛАҲАТ...**

Битта катта лампочка бир неча ёритиш қуввати кам бўлган лампочкага қараганда тежамкордир.

Агар электр плита духовкаси таом маромига этиб пишишдан олдинроқ ўчирилса, электр қуввати кам сарф бўлади.

Кийим-кечакларни дазмоллаш вақтида бопқа ишларга чалгитманг. Дазмол электр қувватини энг кўп сарфлайдиган прибордир.

Энг муҳими эса, тежамкорликнинг умумий қийматига — қондан чиқиб оқидан юксак электр ёритиш асбобларини, телевизор, радио ва ҳўқазоларни ўқитишга риоя қилинг.

ЎЗБЕКЭНЕРГОНАЗОРАТИ.

Яна бир бор тежамкорлик ҳақида ЭЪТИБОР БЕРИНГ ВА АМАЛ ҚИЛИНГ КУЧА ЁРИТГИЧЛАРИНИ ЎЗ ВАҚТИДА УЧИРИНГ КОРХОНАЛАРДА ЭЛЕКТЕР ЁРИТИШ ТЕХ- НОЛОГИЯСИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ

ЭЛЕКТР АСБЎБ-УСКУНАЛАРИНИ, РЕКЛАМА КУ-
РИЛМАЛАРИНИ МУКАММАЛЛАШТИРИШ

АСБЎБ-УСКУНАЛАРИНИ ТУЛА ҚУВВАТ БИЛАН ИШ-
ЛАТИШ, УНИНГ БЕҲУДА ИШЛАШИНИ БАРГАРАФ ЭТИШ
— корхоналарда электр қувватини тежам имкониятини берув-
чи биринчи навбатдаги йўналиш мана шу.

ЕДДА ТУТИНГ:
Бир қилватт-соат тежаланган электр қуввати
икки сумний иқтисод қилади. Кунинга тежаланган
бир қилватт қувват эса йилга 2324 сумний
тежайди.

ЎЗБЕКЭНЕРГОНАЗОРАТИ.

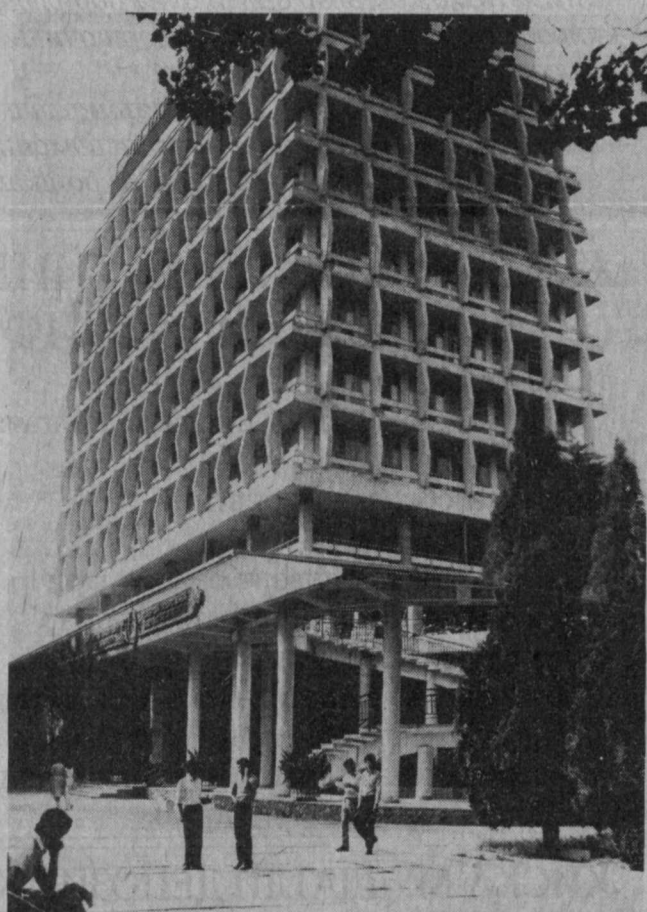
Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқи Марказий Кумитаси, «Кам-
лак» нашрияти жамоаси, «Туркистон» газетаси тахририяти
истеълодди шонир

Равшан ФАЙЗНИНГ

бефакт вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари-
га чўқур ҳамдардик билдилади.

Тошкент Давлат университети 75 ёшда

ШАРҚНИНГ ЁРҚИН МАШҒАЛИ

Шу кунларда 75 йиллик туйини тантанали байрам қилаётган Тошкент Давлат университети минглаб малакали мутахассисларга олтин бешик бўлганлигини фахр билан айтиш мумкин.

Республикаимиздаги энг ёши улуг, нуфузли бу илм масканида айни пайтда 13 та факультет, 133 кафедра бўлиб, уларда 10 мингдан ортққ талаба ёшлар таҳсил олишмоқда.

Ёшларга 8 академик, 132 фан доктори, 126 профессор ва 518 доцент турли соҳалардан таълим беришяпти.

Бунда миллиатимиз фахри бўлган Қори Ниязий, Обид Солиқов, Теша Зоҳидов, Саъди Сирождидинов, Шўқур Толипов, Иллария Райкова, Владимир Попов, Ёркин Туракулов, Тошмуҳаммад Саримсоқов каби фанда ўзига хос мактаб яратган аллома-академиклар сабоқ беришган ва улардан баъзилари шу кунларда

ҳам мустақил мамлакатимизнинг келажаги бўлган ёшларни илм сарчашмалари билан баҳраманд қилмоқдалар.

ТошДУ бағридан бир неча олий ўқув турлари ажралиб чиқиб, мустақил ҳолда фаолият курсатмоқда.

Ёшлар университети ўқув лабораторияларида энг янги русумдаги компьютер ва машиналари билан «тил»ла-пишади. Яқиндагина қури-либ ишга тушган янги ста-дион, спорт павильони, мил-лионлаб китоб фондига эга бўлган кутубхоналар, ши-нам ўқув аудиториялари, шу куннинг талабаларига жавоб берадиган ётоқхона, ошхо-налар талаба-ёшлар хизма-тида. Уларнинг пухта билим олишлари учун барча ша-роитлар муҳайе этилган.

Таваллудинг қўтулғ бўл-син, қадрдон университет!

Юсуф ҲАМДАМОВ,
ТошДУ доценти.

КЕРАКЛИ ТОШ

ҲАЖВИЯ

Керакли тошни-ку оғир-лиги йўға, аммо ота-бобом-дан қолган томорқага катта ҳарсанг қаққдан келиб қол-ганининг? Маҳалламиз оксо-қолларининг айтишича, мен туғилмасидан илгариям шу зорманда қари тоқнинг таги-да турган экан. Бўлса бор-дир, ушанда керакли тош бул-гандир. Айтайлик, бобом ўзумзорга ёпирилган чумчуқ-ларга нўписа қилгандай шу-ни қўндириб қуйгандир? Эҳ-тимол уғрилари... Хар қалай бир балоси бордир-да! Энди керак бўлмай қолди.

Хўдлас, нима булгандаям, ҳарсанг келиб-келиб мен билан қайноғамнинг елкасига юк бўлиб тушди. Хотин амри — вожиб! Ҳарсангни томор-қадан чиқариб ташлаш учун иккаламиз энг шимардик.

— Тагидан тилло чиқиб қолса-я? — деб қолди Хур-рамхўжа лабдурустлап. Ичимда нимадир «жи» этиб кетди. Оббо, — қойдим ичимда хотинимни, — укаси-ни чақиртириб нима қилар-

ди. Аввал ўзимиз қавлаб кур-сак бўлармиди. Ҳеч вақо чиқ-маса, бир эмас, туртгасини чақиртирсаям иш топилаве-рарди. Сочи ўзунини қуво-ниб уйлганланман-у шунча-ка пайтда палл бериб қолди-да!

— Қанийди, — дели тампа-ниб Хуррамхўжа, — Ҳизирбу-вам келиб, е лайлатулқалр де-гани бўлиб қолса-я? «Ол қу-лим!» деса. Шўндоқ тошни ул-ласак тиллога айланиб қолар-ди...

Ғалати бўлиб кетдим. Ҳе-се муғомбир! Бунинг кунгли бир нима сезган. Бекорга тилло-дан гап очиб қолмагандир? Атайин мени чалитмоқчи.

Опаси бунга бекорга айтириб келмаган. Ота-боболаримдан қолган эски-тускиларни титиб юрүвди, бирон нарсас топиб олган бўлса-я! Айтайлик, ва-сиятнома... Юрагим уриши тез-лашиб кетди. Қулим ишта бор-

дан қолган...

Хуррамхўжанинг қўзлари катта-катта очилиб кетди. Тош-га қараб турди, турди-да бир-дан унга ташланиб, эгчилиги билан қавлай кетди.

— Йўқ, очамиз. Бирга оча-миз!

— Сен аралашма! — ушқир-иб бердим, — ўзим хоҳлаган пайтда очиб оламан!

— Йўқ, унақаси кетмайди. Биринчи бўлиб мен айтдим. Мен таҳмин қилдим. Демак, мен ҳам шерикман! Аслида-ку топан — топалоқники, яъни меники!

— Бекорларин бештасини айтибсан! Бу тош менинг ўзим-га мерос!

Унинг қўлидан белкурак-ни тортиб оламан деб, бехос-дан орқамга ағдарилидим. Ур-нимдан турсам, у энди кет-мон билан чопаяпти. Белку-ракни ташлаб кетмонга епиш-дим. Қўзларини қайириб, эн-ди олай деганимда қорнимга тешиб юборса дент! Оғриқдан «ҳи-қ-қ!» этиб қолсам ҳам қуйиб юбормадим. Қайтага нафа-симни ростлаб туриб шундай

Тезлик билан чўқурни тул-дира бошладим.
— И-е, почча-е?
— Қоч-е!
— Нима қилаясиз, ақлдан озлингизми? Опамдан балога қолаясиз-ку-у?!

— Опанг биланам, сен би-ланам ишим йўқ, — дедим ҳарсиллаб. — Жуна икковин-гам! Бу ер меники, ота-бобом-

ТАХРИРИЯТ:
хатлар ва оммавий ишлар — 32-54-65; ёшлар сийасати ҳақда фан ва халқ таълими — 32-57-93; ижодкор ёшлар — 32-57-52; иқтисод, қилпоқ, ёшларнинг спорт ва ватанпарварлик — 32-55-84; ахборот ва бадий бешап — 32-53-98; қабулхона — 32-56-580

Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи
Зайниддин МАМАДАЛИЕВ
Туркистон
TURKISTAN